

‘Dit rapport levert een bijdrage aan het vergroten van kansen van onze studenten, doordat concrete interventies worden voorgesteld die zowel de studenten, docenten als het werkveld raken. Kortom, een advies dat niet in de bureaula verdwijnt, maar waarmee we als hogeschool aan de slag gaan!’

Eric Westhoek, vestigingsdirecteur Rotterdam
en domeindirecteur Business Finance & Law

Praktische aanbevelingen

Ons doel is studenten beter voorbereiden op de (super)diverse samenleving en hun rol daarin als professional. Wat is nodig om dat doel te bereiken?

1. Docenten tools en trainingen bieden en ervoor zorgen dat docenten de leef- en denkwereld van studenten leren kennen.
2. Gesignaleerde groepsvorming in de klas doorbreken.
3. Inzetten op aanleren van sociale codes van beroep en werkveld door studenten.
4. Contacten met het werkveld intensiveren.
5. Curriculum aanpassen, zodat studenten zich erin herkennen.
6. Ongelijke kansen erkennen, bespreken, aanpakken.
7. Binding stimuleren via formele en informele activiteiten.

Beeldvorming, diversiteit en studiesucces!

Hoe kunnen docenten en het werkveld studenten beter voorbereiden op hun rol als professional in de (super)diverse samenleving?

Machteld de Jong, Guido Walraven,
Judith Logger, Olav Peschar, Jeany van Beelen-Slijper

Het onderzoek: beeldvorming, diversiteit en studiesucces!

Diversiteit in onze samenleving is een feit. Binnen Hogeschool Inholland wordt diversiteit als een kracht beschouwd. Een organisatie wordt sterker als de verschillende talenten en perspectieven worden benut.

Maar diversiteit kan ook lastig zijn. Docenten voelen zich niet altijd zelfverzekerd voor een diverse studentengroep. En er bestaat nog altijd kansenongelijkheid: studenten met een migratieachtergrond hebben minder kans op studiesucces en een baan. Niet alle studenten voelen zich thuis binnen het hbo, vaak omdat ze de ongeschreven codes niet beheersen en zich niet herkennen in het curriculum.

Om oplossingen voor deze vraagstukken te vinden, is meer inzicht in de problematiek en in de beeldvorming over en weer nodig. In deze studie richten we ons daarom niet alleen op diversiteit en studiesucces, maar ook op de beelden die studenten, docenten en het werkveld van elkaar hebben. De studie is uitgevoerd binnen de opleidingen Business Studies in Diemen en Rotterdam en Social Work Rotterdam. In totaal zijn negentig mensen geïnterviewd.

Studenten

Onderwijs

Studenten Social Work zijn vaker dan studenten Business Studies intrinsiek gemotiveerd om te studeren. Alle studenten zeggen dat ze het liefste omgaan met medestudenten met een vergelijkbare studiehouding. In de praktijk betekent dit dat ze vaker omgaan met studenten die dezelfde etnische achtergrond hebben. Opvattingen over elkaar blijken hardnekkig te zijn. Daarbij gaat het niet alleen om verschillen in etnische achtergrond, maar ook om verschillen tussen stad en platteland, en in seksuele geaardheid of religie.

Afspiegeling

Studenten Social Work herkennen zich wel in hun docentenpopulatie. Dat doen studenten Business Studies minder, maar dat is volgens hen geen probleem. De professionele kwaliteit van docenten is het belangrijkste. Studenten met een migratieachtergrond vinden het wel een gemis dat docenten niet altijd snappen wat er in hun leven speelt.

Kansen op succes

Studenten zijn zich bewust van de ongelijke kansen op studiesucces en op het vinden van een stageplaats of baan. Dat besef leeft bij alle studenten en wordt als een fact of life gezien. Veel studenten met een migratieachtergrond hebben al bij de opvoeding meegekregen dat zij altijd een stap harder zullen moeten lopen dan hun 'Nederlandse' vrienden.

Toekomst

De betekenis van een hbo-opleiding is voor alle studenten groot: met een hbo-diploma lacht de toekomst hen toe. Toch denken veel studenten met een migratieachtergrond dat ze meer obstakels zullen tegenkomen op hun weg naar de top dan hun 'Nederlandse' medestudenten.

Docenten

Diversiteit

Docenten definiëren diversiteit breed: als verschillen in geslacht, leeftijd, vooropleiding, etnische en religieuze achtergrond, woonplaats en sociaal-economische klasse. De meeste docenten ervaren hun werk als inspirerend, maar zijn zich ook bewust van de complexe kanten van werken met een diverse studentengroep. Ze zijn niet altijd goed op de hoogte van de leefwereld en de sociale codes van studenten met een migratieachtergrond. Ze vinden het lastig dat studenten op de hogeschool bij voorkeur omgaan met studiegenoten met dezelfde etnische of religieuze achtergrond en weten niet hoe dit te doorbreken. Daarnaast blijkt dat de route vmbo-mbo - die veel studenten met een migratieachtergrond volgen - niet altijd een optimale voorbereiding is op het hbo. Docenten willen meer handvatten voor het omgaan met een diverse studentenpopulatie. Het contact met studenten wordt door docenten als verrijkend gezien. Maar ze zijn ook kritisch op de studiehouding, de motivatie en het doorzettingsvermogen van studenten; een stapje harder zou geen kwaad kunnen.

Kansen op succes

Er bestaat volgens docenten nog steeds kansenongelijkheid, zowel op school als in de samenleving. Studenten uit lage sociaaleconomische klassen, die minder sterk ontwikkelde studie- en sociale vaardigheden hebben en de Nederlandse taal slechter beheersen, zijn in het nadeel. Studenten met een migratieachtergrond hebben vaker deze kenmerken. Hoewel er organisaties zijn die bij voorkeur studenten met een migratieachtergrond aannemen voor stage of werk, geldt in het algemeen dat studenten met een migratieachtergrond moeilijker een plek vinden. Sociale media, polarisatie en negatieve beeldvorming spelen hierbij een rol.

Binding

De hogeschool kan volgens docenten binding stimuleren en daarmee inzetten op het verkleinen van kansenongelijkheid. Dat kan door meer aandacht voor buiten-curriculaire activiteiten, meer investeren in persoonlijke relaties met studenten en het samen organiseren van events.

Werkveld

Beeld van studenten

Binnen het werkveld bestaan uiteenlopende beelden van studenten. Hoewel er zeer positieve beelden van jongeren bestaan, wordt deze generatie ook wel als verwend en enigszins egocentrisch gezien. Van studenten met een migratieachtergrond vindt het werkveld dat ze vaker verlegen zijn,

'De school is aan zet. De kansenongelijkheid moet worden teruggedrongen en dat kan in en via het onderwijs.'

Machteld de Jong, lector Diversiteitsvraagstukken

zich minder profileren, de sociale codes niet goed kennen en het Nederlands slechter beheersen. Mensen in het werkveld die zelf een migratieachtergrond hebben, zien voor zichzelf een belangrijke rol weggelegd: ze herkennen het gedrag en de talenten van studenten met een migratieachtergrond sneller.

Kansen op succes

Het werkveld erkent dat studenten met een migratieachtergrond minder kansen hebben op de arbeidsmarkt. Dat komt door onbekendheid met elkaar en door de beeldvorming via de (sociale) media. Binnen sommige organisaties - vooral op het terrein van Social Work - is echter sprake van positieve discriminatie: jongeren met een migratieachtergrond hebben hier meer kans op een baan.

Toekomst

Over de toekomst is men gematigd positief. Er zijn zorgen over de polarisatie binnen de samenleving en over jongeren die zich vooral binnen de eigen etnische groepen bewegen. Toch denken de meesten dat het in de toekomst wel goed gaat komen, ook gezien de demografische ontwikkelingen. Organisaties zullen uiteindelijk niet meer om jongeren met een migratieachtergrond heen kunnen. Vooral medewerkers met een migratieachtergrond zien voor zichzelf een rol weggelegd om dit proces te versnellen.